

S T A T U T U L PARTIDULUI NAȚIONAL LIBERAL

1. **Dispoziții generale**
2. **Obiectivele Partidului Național Liberal**
3. **Membrii Partidului Național Liberal**
4. **Organizarea Partidului Național Liberal - Dispoziții generale**
5. **Structura organizatorică la nivel local - comună, oraș și municipiu**
6. **Structura organizatorică la nivelul filialelor teritoriale**
7. **Organizarea la nivel național**
8. **Alte structuri la nivel național**
9. **Procedura alegerilor în partid**
10. **Patrimoniul și fondurile Partidului Național Liberal**
11. **Încetarea activității**
12. **Dispoziții tranzitorii și finale**

1. Dispoziții generale

Art.1 Partidul Național Liberal (în continuare - Partid), este o asociație benevolă a cetățenilor Republicii Moldova, constituită pe baza concepțiilor, idealurilor, scopului și obiectivelor comune, care contribuie la realizarea voinței politice.

Partidul își desfășoară activitatea pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu normele Constituției, prevederile Legii privind partidele și alte organizații social-politice Nr.718-XII din 17.09.91, Hotărârii Guvernului Republicii Moldova Nr.699 din 23.07.99 despre Regulamentul cu privire la înregistrarea partidelor și altor organizații social-politice, Codului electoral, altor acte normative pertinente și prezentului Statut.

Art.2 Partidul este persoană juridică din momentul înregistrării statutului său la Ministerul Justiției.

Semnul permanent al partidului este Săgeata în pătrat, sub care se află prescurtarea PNL.

Semnul electoral al partidului este identic semnului permanent.

Culorile partidului sînt albastru și galben. Drapelul partidului este galben, în centru fiind plasat semnul permanent.

Delegația Politică Națională poate modifica, în condițiile legii, semnul permanent și semnul electoral.

Delegația Politică Națională poate modifica, în condițiile legii, culorile și drapelul partidului.

Art.3 Sediul central al Partidului Național Liberal este în Chișinău, str. V. Alecsandri 131.

Prin derogare de la prevederile art.58 lit. a) din prezentul statut, adresa sediului central poate fi modificată prin hotărârea Biroului Permanent Central.

Art.4 Prezentul Statut conține principii și norme obligatorii pentru toate organizațiile și pentru toți membrii partidului. Statutul este adoptat și poate fi modificat numai de Congresul partidului.

Regulamentul de aplicare a Statutului conține proceduri care se adoptă și se modifică numai de către Delegația Politică Națională.

2. Obiectivele Partidului

Art.5 Partidul promovează valorile și interesele naționale, inclusiv de renaștere națională în Republica Moldova, apărarea drepturilor individului și ale familiei, protecția, garantarea, consolidarea și extinderea proprietății private, schimbul liber de valori economice și culturale, accesul liber și egal la educație, pluralismul politic și consolidarea sistemului democratic și a securității naționale. În activitatea sa, Partidul urmărește numai obiective politice.

Art.6 Partidul este un partid liberal, care aspiră calitatea de membru al Partidului Liberal, Democrat și Reformator European și al Internaționalei Liberale. Partidul își asumă tradiția și istoria mișcării liberale din Basarabia din perioada interbelică și de după proclamarea independenței statale a Republicii Moldova, reprezentarea ideilor și a valorilor dreptei democratice.

În conformitate cu programul său politic, Partidul Național Liberal își propune, conform principiului tradițional pentru mișcarea liberală românească "prin noi înșine", precum și valorilor democrației liberale și ale economiei de piață, următoarele obiective politice prioritare:

- a. garantarea, promovarea și respectarea demnității omului, a drepturilor și a libertăților fundamentale ale cetățenilor;
- b. aplicarea legii și a principiilor de bună guvernare, în scopul consolidării sistemului democratic;
- c. promovarea și asigurarea separației puterilor în stat;
- d. garantarea proprietății private;
- e. stimularea inițiativei private, cu respectarea regulilor de concurență;
- f. eliminarea barierelor administrative care împiedică circulația liberă a capitalurilor, a serviciilor și a persoanelor;
- g. alocarea descentralizată a resurselor în economie, promovarea și asigurarea unei autentice autonomii locale, concomitent cu reducerea rolului statului;
- h. restrângerea categoriei bunurilor ce fac obiectul proprietății publice;
- i. asigurarea accesului liber și egal al cetățenilor Republicii Moldova la educație, încurajarea dezvoltării educației și a cercetării, educarea cetățenilor în spiritul democrației și încurajarea acestora de a participa la viața publică;
- j. combaterea oricăror discriminări de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială;
- k. combaterea corupției, a crimei organizate și a terorismului;
- l. asigurarea libertății depline a presei, prin eliminarea oricărui control din partea autorităților publice și a reprezentanților acestora;
- m. respectarea principiului subsidiarității;
- n. asigurarea coeziunii economice și sociale;

- o. susținerea tinerei generații;
- p. respectarea și asigurarea suveranității naționale, a independenței, unității și integrității Republicii Moldova;
- q. integrarea Republicii Moldova în NATO și în Uniunea Europeană, în condițiile promovării intereselor țării și cu păstrarea identității naționale în formula celui de al doilea stat românesc.

Art.7 În realizarea obiectivelor sale, Partidul desfășoară următoarele activități:

- a. consultarea cu cetățenii în toate problemele de interes major;
- b. permanenta comunicare cu societatea civilă;
- c. elaborarea de programe;
- d. participarea la alegerile locale, parlamentare și prezidențiale;
- e. reprezentarea în Parlament;
- f. formarea Guvernului sau participarea la coaliții guvernamentale;
- g. reprezentarea în organismele administrației publice, la toate nivelurile;
- h. editarea, realizarea și difuzarea publicațiilor ori a altor materiale proprii;
- i. încurajarea constituirii de asociații, fundații și cluburi liberale;
- j. acțiuni culturale, sportive și distractive.

3. Membrii Partidului

Art.8 Poate fi membru al Partidului orice persoană care a împlinit vârsta de 18 ani, fără nici o discriminare, în următoarele condiții:

- a. să adere la Statutul și la Programul partidului și să le respecte;
- b. să nu fie membru al unei alte formațiuni politice;
- c. să nu se afle în situațiile de interdicție prevăzute în Legea privind partidele și alte organizații social-politice;
- d. să nu fi săvârșit grave abuzuri sau nereguli în funcții publice sau politice;
- e. să nu-i fie interzisă prin hotărâre judecătorească definitivă exercitarea drepturilor politice sau cetățenești.

Art.9 Dobândirea calității de membru al Partidului se face în temeiul hotărârii de validare a Biroului Permanent Local pe baza unei cereri scrise adresate președintelui organizației locale, în a cărei rază domiciliază, își are reședința sau își desfășoară activitatea solicitantul, și aprobată de Biroul Permanent Local respectiv, conform art. 39 lit. i).

O persoană nu poate face parte decât dintr-o singură organizație a partidului.

În cazul transferului unui membru dintr-o organizație în alta acesta se realizează în baza unei notificări scrise adresate celor două organizații. Aceste prevederi se aplică și în cazul transferului dintr-o organizație locală într-o filială teritorială, de sector al municipiului Chișinău sau în cazul transferului între două filiale teritoriale sau de sector al municipiului Chișinău.

În cazul fuziunilor, persoana care a fost luată în evidență ca membru PNL pe baza transferului documentelor în termen de 90 de zile de la aprobarea fuziunii își păstrează vechimea dobândită prin înscrierea în partidul din care a făcut parte anterior.

Art.10 Pentru merite deosebite, pentru devotament și abnegație în activitatea îndelungată desfășurată în partid sau pentru promovarea concepțiilor liberale, se poate atribui calitatea de membru de onoare unor persoane din țară sau din străinătate, având cetățenie moldovenească, indiferent dacă sînt sau nu membri ai Partidului.

Pentru modul deosebit în care a condus partidul, a acționat pentru înfăptuirea programului politic, pentru respectarea Statutului și pentru unitatea și prestigiul partidului, se poate atribui calitatea de președinte de onoare al Partidului persoanei care a îndeplinit cel puțin două mandate în această funcție.

Propunerea privind atribuirea înaltelor demnități prevăzute în alin.1 și 2 se face de către Biroul Permanent Central și se aprobă de Delegația Politică Națională.

Președintele de onoare este membru de drept al Delegației Politice Naționale și participa cu drept de vot consultativ la ședințele Biroului Permanent Central.

Art.11 Membrii Partidului au următoarele drepturi:

- a. să-și exprime în mod liber opiniile în cadrul tuturor forurilor partidului;
- b. să aibă inițiative politice și posibilitatea de a și le exprima și de a le supune dezbaterii organismelor de conducere ale partidului;
- c. să fie informați cu privire la activitatea organizațiilor din care fac parte și cu privire la hotărârile organismelor de conducere locale, teritoriale și centrale;
- d. să aleagă și să fie aleși în funcțiile de conducere din partid;
- e. să fie propuși și promovați în funcții și demnități publice.

Orice limitare a acestor drepturi, în afara celor legale și statutare, este interzisă și atrage răspunderea disciplinară a celor ce se fac vinovați de ea.

Art.12 Nici un membru al Partidului nu poate îndeplini două funcții de conducere în partid în același timp. Se consideră funcții de conducere cea de președinte și cea de vicepreședinte al organismelor de conducere ale partidului la toate nivelurile.

Membrii Curții de Onoare și Arbitraj și ai Comisiei Centrale de Cenzori nu pot face parte din nici un organism de conducere din Partid.

Funcția de președinte al organismelor de conducere ale partidului, la toate nivelurile, nu poate fi îndeplinită decât pentru cel mult două mandate succesive sau trei mandate alternative, începând cu cei aleși pe baza Statutului adoptat la Congresul de constituire din 2006.

Art.13 Membrii Partidului au următoarele obligații:

- a. să cunoască și să respecte prevederile Statutului și ale Codului Etic al partidului;
- b. să cunoască Programul partidului și să contribuie la înfăptuirea acestuia;
- c. să îndeplinească și să respecte hotărârile organismelor de conducere și deciziile Curții de Onoare și Arbitraj și ale Consiliilor de Arbitraj;
- d. să participe la activitatea organizațiilor din care fac parte sau a organismelor de conducere în care au fost aleși;
- e. să îndeplinească mandatul primit în cazul delegării sau al participării în numele partidului la exercitarea funcțiilor sau demnităților publice în care au fost desemnați sau aleși, de care trebuie să se achite cu demnitate, competență și cinste;
- f. să plătească o cotizație lunară.

Art.14 Calitatea de membru al Partidului se pierde prin:

- a. demisie;
- b. înscrierea în alt partid;
- c. excludere;
- d. deces.

Art.15 Membrii Partidului pot demisiona în orice moment, cu efect imediat.

Înscrierea în alt partid politic se asimilează demisiei, cu același efect.

Art.16 Membri Partidului pot fi sancționați prin excludere sau prin aplicarea altor măsuri disciplinare conform Statutului.

Art.17 Sancțiunea excluderii unui membru din Partid se aplică în una dintre următoarele situații:

- a. dacă a încălcat prevederile Statutului;
- b. dacă a încălcat hotărârile organismelor de conducere ale partidului;
- c. dacă a săvârșit abateri grave de la disciplina de partid, inclusiv prin acțiuni sau declarații publice împotriva hotărârilor luate prin vot de organisme de conducere ale partidului;
- d. dacă persoana în cauză a fost condamnată la o pedeapsă privativă de libertate sau i s-a interzis exercitarea drepturilor politice sau cetățenești, prin hotărâre judecătorească definitivă.

Art.18 Sancțiunea excluderii se propune și se hotărăște astfel:

- a. pentru membrii fără funcții în organismele de conducere locale sau în administrația publică locală, la propunerea oricărui membru al organizațiilor locale, - prin hotărârea Biroului Permanent Local;
- b. pentru membrii titulari și cei cu drept de vot consultativ din cadrul Biroului Permanent Local - la propunerea Biroului Permanent Local, prin hotărârea Adunării Generale a membrilor organizației;
- c. pentru membrii titulari și cei cu drept de vot consultativ din cadrul Delegației Politice Teritoriale (cu excepția președintelui filialei teritoriale), la propunerea Biroului Permanent teritorial, prin hotărârea Delegației Politice Teritoriale;
- d. pentru președintele filialei teritoriale, precum și pentru toți ceilalți membri ai Delegației Politice Naționale - la propunerea Biroului Permanent Central, prin hotărârea Delegației Politice Naționale;
- e. pentru Președintele partidului - la propunerea Delegației Politice Naționale, prin hotărârea Congresului partidului.

Art.19 În cazul săvârșirii unor abateri mai puțin grave decât cele prevăzute în art. 17 din Statut, se pot hotărî ca sancțiuni următoarele măsuri disciplinare:

- a. avertismentul scris;
- b. suspendarea din funcție pe timp limitat;
- c. suspendarea - pe cel mult un an - din calitatea de membru al Partidului;
- d. retragerea sprijinului politic pentru cei aflați în funcții publice, care au presupus un asemenea sprijin politic; această măsură se poate cumula cu una dintre cele prevăzute la lit. *a*, *b* și *c* de mai sus, precum și cu cea prevăzută la art.16.

Măsura suspendării din funcție și/sau din calitatea de membru PNL se poate lua și în cazul trimiterii în judecată penală, pe durata procesului.

Măsurile disciplinare enumerate la alin.1 și 2 sînt de competența organismelor prevăzute la art.18 din Statut.

Art.20 Se socotesc abateri mai puțin grave decât cele prevăzute de art. 17 din Statut și se sancționează cu luarea de măsuri disciplinare:

- a. neparticiparea repetată și nemotivată la activitățile organizației sau ale organismului din care face parte;
- b. neîndeplinirea sarcinilor primite sau insubordonarea față de organismul de conducere al organizației;

- c. neplata cotizației pe timp de 6 luni, în mod nejustificat;
- d. încălcarea Codului Etic al PNL, elaborat de Senatul partidului.

Art.21 Organismele de conducere care pot hotărî sancțiuni se pot sesiza și din oficiu.

Procedura de aplicare și contestare a sancțiunilor se face potrivit Regulamentului de aplicare a Statutului.

Contestarea sancțiunilor de către orice membru al partidului se poate face potrivit Regulamentului de aplicare a Statutului.

Art.22 Orice persoană care a fost exclusă poate face cerere de reînscrisere în partid, în condițiile prevăzute în art. 9 din Statut, după trecerea unei perioade de minimum un an de la excluderea sa.

4. Organizarea Partidului Național Liberal - Dispoziții generale

Art.23 Partidul Național Liberal este organizat și funcționează pe întreg teritoriul țării, la nivel local (sector electoral, sat, oraș, sector), teritorial (raional și al mun. Chișinău) și la nivel național. La toate nivelurile organelor de conducere ale partidului, de regulă, femeile trebuie să fie prezente în proporție de cel puțin treizeci la sută.

Art.24 Membrii Partidului Național Liberal sînt grupați pe criterii teritoriale în:

- a. organizații sătești, orășenești și municipale, care au organizații la nivelul secțiilor de votare, denumite în continuare organizații locale.
- b. organizații raionale și a municipiului Chișinău, denumite în continuare filiale teritoriale.

Art.25 Organizațiile la nivelul secțiilor de votare se pot constitui dacă au cel puțin 3 membri.

Organizațiile sătești se pot constitui dacă au cel puțin 6 membri,

Organizațiile orășenești se pot constitui dacă au cel puțin 21 de membri.

Organizațiile municipale se pot constitui dacă au cel puțin 91 de membri.

Art.26 Filialele teritoriale se constituie dacă au cel puțin 60 de membri.

Art.27 La nivelul Municipiului Chișinău funcționează un Consiliu de Coordonare. Organizarea și funcționarea acestuia vor fi stabilite printr-un Regulament aprobat de Delegația Politică Națională a partidului.

Consiliul de Coordonare este format din 9 membri și are următoarea structură:

- a. președinte;
- b. 3 vicepreședinți;
- c. 5 președinți ai filialelor de sector ale municipiului Chișinău.

Președintele și vicepreședinții Consiliului de Coordonare sînt aleși de către Conferința municipiului Chișinău.

În Consiliul de Coordonare al municipiului Chișinău hotărârile se iau cu o majoritate simplă.

La ședințele Consiliului de Coordonare participă, cu drept de vot consultativ, consilierii municipali, primarul și/sau viceprimarii municipiului, președintele TNL și OFL pe municipiul Chișinău și președintele Clubului Studentesc Liberal Chișinău.

Art.28 Consiliul de Coordonare al municipiului Chișinău are următoarele atribuții:

- a. coordonează activitatea organizațiilor de sector;
- b. coordonează campania electorală în municipiul Chișinău;
- c. selectează candidații și aprobă lista și ordinea acestora pe lista pentru Consiliul Municipal Chișinău;
- d. acordă sau retrage sprijinul politic persoanelor cu funcții de conducere din serviciile descentralizate ale administrației publice din municipiul Chișinău;
- e. asigură legătura permanentă dintre organizațiile de sector și Biroul Permanent Central;
- f. selectează trei propuneri de candidați pentru funcția de primar general al municipiului Chișinău din listele înaintate de Birourile Permanente Teritoriale și le înaintează spre definitivare Biroului Permanent Central.

Art.29 La nivelul fiecărei filiale teritoriale, Biroul Permanent constituie o structură a Tineretului Național Liberal, compusă din membri partidului care nu au împlinit vârsta de 30 de ani și care este coordonată de către Biroul Permanent Teritorial. Unde este cazul, se constituie și structuri ale TNL la nivel local coordonate de către Birourile Permanente Locale.

Membrii TNL care au împlinit vârsta de 30 de ani în timpul exercitării unei funcții într-un organism de conducere al TNL, la orice nivel, pot activa în cadrul TNL până la încheierea mandatului respectiv.

În centrele universitare se înființează cluburi studențești în coordonarea Birourilor Permanente Teritoriale. În municipiul Chișinău, Clubul Studențesc Liberal se află în coordonarea Consiliului de Coordonare al municipiului Chișinău.

În municipiul Chișinău și centrele raionale se constituie cluburi liberale în coordonarea Birourilor Permanente Teritoriale. Cluburile liberale pot avea statut de organizații obștești și întrunesc membri și simpatizanți ai Partidului.

Organizarea și funcționarea acestor structuri se vor stabili printr-un Regulament aprobat de către Delegația Politică Națională.

Art.30 La nivelul fiecărei filiale teritoriale, Birourile Permanente constituie organizații ale femeilor liberale.

Organizarea și funcționarea acestor structuri se vor stabili printr-un regulament aprobat de către Delegația Politică Națională a partidului.

Art.31 La nivel local, teritorial sau național, Birourile Permanente pot organiza structuri de membri ai Partidului, care să se ocupe de probleme specifice anumitor categorii sociale sau profesionale - oameni de afaceri, cadre didactice, pensionari și altele.

Organizarea și funcționarea acestor structuri se vor stabili printr-un regulament aprobat de către respective Delegațiile Politice Teritoriale sau Națională

5. Structura organizatorică la nivel local - comună, oraș și municipiu

Art.32 Organizațiile locale - sătești, orașenești - ale Partidului au următoarele obiective:

- a. să elaboreze propuneri, proiecte și programe de dezvoltare locală;
- b. să se ocupe de informarea, pregătirea și specializarea reprezentanților și candidaților Partidului în probleme de administrație publică;
- c. să prezinte și să facă cunoscută poziția Partidului în problemele de interes public, național sau local;

- d. să crească numărul de membri aderenți, de susținători, de simpatizanți și de votanți;
- e. să asigure resursele umane, materiale - sediu, dotări - și financiare - cotizații, donații - necesare desfășurării activității proprii;
- f. să elaboreze și să fundamenteze poziția organizației locale și a aleșilor locali în problemele și deciziile de interes local;
- g. să coordoneze activitatea aleșilor locali în structurile administrației publice locale în care au fost aleși;
- h. să formeze o bază de date proprie cu privire la nevoile și resursele locale.

Art.33 Organizațiile locale ale Partidului au următoarele organisme de conducere:

- a. Adunarea Generală a membrilor organizației;
- b. Biroul Permanent - sătesc sau orășenesc;

Art.34 Adunarea Generală a membrilor organizației locale se întrunește cel puțin două ori pe an și ori de câte ori este nevoie, la convocarea Biroului Permanent Local, a Biroului Permanent Teritorial sau din proprie inițiativă, la cererea a peste jumătate din numărul membrilor organizației.

Art.35 Adunarea Generală a membrilor organizației locale are următoarele atribuții:

- a. analizează activitatea desfășurată de organele de conducere alese, precum și a membrilor aleși sau numiți în administrația locală și aprobă programele de activitate ale acestora;
- b. alege și revocă membrii Biroului Permanent pe o perioadă de 2 ani;
- c. aprobă la nivel local măsurile necesare realizării Programului și strategiei partidului;
- d. validează măsurile organizatorice necesare dezvoltării organizației;
- e. dezbate și aprobă raportul de gestiune și acordă descărcare pentru execuția bugetară;
- f. aprobă listele de candidați pentru alegerile locale - primar și consilieri locali - propuse de către Birourile Permanente Locale și le supune spre definitivare și validare Birourilor Permanente Teritoriale;
- g. alege delegații la Conferința teritorială.

Ședințele Adunării Generale sunt deliberative dacă la ședință participă majoritatea simplă a membrilor. Hotărârile se adoptă cu majoritatea simplă a celor prezenți.

Art.36 Biroul Permanent al organizației secției de votare este format din 3 membri, cu următoarea structură: președinte, vicepreședinte, secretar.

Biroul Permanent sătesc este format din 5 membri, cu următoarea structură: președinte, vicepreședinte, secretar-trezorier și 2 membri.

Biroul Permanent orășenesc este format din 7 membri, cu următoarea structură: președinte, 2 vicepreședinți, secretar-trezorier și 3 membri.

Art.37 Birourile Permanente Locale sunt alese de adunarea generală a membrilor la nivelul respectiv și se întrunesc o dată pe lună și ori de câte ori este nevoie, la convocarea președinților, a Biroului Permanent Local sau la cererea a peste jumătate din numărul membrilor lor.

Art.38 La ședințele Birourilor Permanente Locale participă, cu drept de vot consultativ: primarul, viceprimarul, consilierii locali în exercițiu.

La ședințele Birourilor Permanente Locale pot participa și membri ai organizației, cu acceptul președintelui.

Art.39 Biroul Permanent Local are următoarele atribuții:

- a. planifică, conduce, coordonează și monitorizează activitatea organizației locale în intervalul dintre adunările generale;

- b. evaluează conducerea operativă a organizațiilor secțiilor de votare;
- c. pregătește selecția de candidați pentru alegerile locale;
- d. organizează campaniile electorale la nivel local și răspunde în fața Biroului Permanent Teritorial de îndeplinirea obiectivelor electorale;
- e. contribuie la întocmirea proiectelor de dezvoltare locală;
- f. efectuează selecția și propune Adunării Generale listele de candidați pentru alegerile locale (primari și consilieri locali) și le transmite spre definitivare Biroului Permanent Teritorial;
- g. efectuează selecția listelor de candidați pentru consilierii locali propuși de organizațiile secțiilor de votare și le supune aprobării Adunării Generale;
- h. întocmește evidența membrilor organizației și urmărește încasarea cotizațiilor;
- i. aprobă cererile de înscriere în organizație;
- j. gestionează mijloacele financiare și materiale ale organizației;
- k. îndeplinește hotărârile organismelor de conducere ierarhic superioare;
- l. organizează activitățile necesare îndeplinirii atribuțiilor sale;
- m. propune Biroului Permanent Teritorial aplicarea de sancțiuni;

Președintele Biroului Permanent Local este președintele organizației și reprezintă partidul în relațiile oficiale în zona sa de activitate, prezidează ședințele Biroului Permanent Local și ale Adunării Generale și participă la ședințele Delegației Politice Teritoriale, pe care o informează permanent cu privire la activitatea sau la evenimentele petrecute în organizația pe care o conduce.

6. Structura organizatorică la nivelul filialelor teritoriale

Art.40 Organismele de conducere ale Partidului Național Liberal la nivel raional și al municipiului Chișinău sunt următoarele:

- a. Conferința filialei teritoriale;
- b. Delegația Politică Teritorială;
- c. Biroul Permanent Teritorial.

La nivelul municipiului Chișinău, funcționează Conferința municipală și Consiliul de Coordonare.

Art.41 Conferința filialei raionale, a municipiului Chișinău este compusă, respectiv, din:

- a. membrii Delegației Politice Teritoriale, respectiv membrii Delegației Politice a municipiului Chișinău;
- b. delegații organizațiilor locale, respectiv ale sectoarelor municipiului Chișinău, conform unei norme de reprezentare stabilite de Birourile Permanente Teritoriale sau de Consiliul de Coordonare al municipiului Chișinău.

Art.42 Conferința filialei teritoriale, respectiv a municipiului Chișinău se întrunește o dată la doi ani și ori de câte ori este nevoie, la convocarea Biroului Permanent Teritorial, respectiv a Consiliului de Coordonare a municipiului Chișinău, sau la cererea a mai mult de jumătate din numărul organizațiilor locale, respectiv a mai mult de jumătate din filialele de sector.

Art.43 Conferința filialei teritoriale are următoarele atribuții de conducere:

- a. hotărăște măsurile de realizare a Programului și a strategiei partidului la nivel teritorial;
- b. aprobă și susține elaborarea și participarea conducerii locale la proiectele și programele de dezvoltare regională și locală;

- c. coordonează și definitivează modalitățile de integrare a specialiștilor locali în proiectele și programele aflate în lucru la nivel național;
- d. alege președintele filialei teritoriale și, o dată cu el și la propunerea acestuia, 9 membri ai Biroului Permanent Teritorial, din care 4 vicepreședinți;
- e. alege, prin vot uninominal, în ordinea descrescătoare a numărului de voturi, 5 judecători ai Consiliului Teritorial de Arbitraj. Președintele Consiliului Teritorial de Arbitraj este ales de cei 5 judecători prin vot secret;
- f. alege, prin vot uninominal, în ordinea descrescătoare a numărului de voturi, 3 membri ai Comisiei Teritoriale de Cenzori. Președintele Comisiei Teritoriale de Cenzori este ales de cei 3 membri prin vot secret;
- g. alege, membri titulari ai Delegației Politice teritoriale;
- h. dezbate raportul Comisiei de Cenzori și acordă descărcare pentru execuția bugetară;
- i. analizează activitatea organelor de conducere pe care le-au ales și a reprezentanților numiți sau aleși în administrația locală și dispune măsurile necesare pentru mai bună reprezentare politică;
- j. evaluează activitatea reprezentanților în Parlament și asigură modalitățile de susținere a intereselor locale.

Conferința municipiului Chișinău are următoarele atribuții:

- a. alege Președintele și vicepreședinții Consiliului de Coordonare;
- b. hotărăște măsurile de realizare a Programului și a strategiei partidului la nivelul municipiului Chișinău;
- c. aprobă și susține elaborarea și participarea conducerii locale la proiectele și programele de dezvoltare pentru municipiul Chișinău;
- d. analizează activitatea organelor de conducere pe care le-a ales și a reprezentanților numiți sau aleși în administrația locală și dispune măsurile necesare pentru o mai bună reprezentare politică;
- e. analizează activitatea reprezentanților în Parlament și asigură modalitățile de susținere a intereselor municipiului Chișinău.

Art.44 Delegația Politică Teritorială este compusă din:

- a. membrii Biroul Permanent Teritorial;
- b. președintele, vicepreședinții și secretarul coordonator ai filialei teritoriale;
- c. președinți organizațiilor locale - satești, orașenești - subordonate;
- d. consilieri raionali, respectiv de sector ai municipiului Chișinău;
- e. președintele și un vicepreședinte TNL la nivel teritorial;
- f. primarii și viceprimarii, membri ai PNL;
- g. Președintele Clubului Studentesc Liberal;
- h. Președintele Organizației Femeilor Liberale;
- i. Președinții structurilor care se ocupă de probleme specifice, înființate conform art.31 din Statut.
- j. membri, aleși de Conferința organizației teritoriale.

Art.45 Delegația Politică Teritorială se întrunește o dată în trimestru și ori de câte ori este nevoie, la convocarea președintelui filialei teritoriale, fie pe baza hotărârii Biroului Permanent Teritorial, fie la cererea a peste jumătate din numărul membrilor săi.

Art.46 Delegația Politică Teritorială are următoarele atribuții:

- a. analizează activitatea organelor de conducere locale alese, a consilierilor și a reprezentanților numiți sau aleși în administrația locală;
- b. îndeplinește hotărârile conducerii centrale a partidului și asigură punerea în aplicare a măsurilor pentru realizarea Programului și a strategiei partidului;

- c. stabilește prioritățile de dezvoltare locală, proiectele și programele, precum și modalitățile de implicare a structurilor și a organelor locale în realizarea lor efectivă;
- d. evaluează dezvoltarea structurilor din teritoriu în ce privește numărul de membri, activitatea, audiența reprezentanților locali, dotarea logistică și materială, precum și asigurarea mijloacelor financiare necesare bunei funcționări și reprezentării;
- e. validează listele de candidați pentru consilieri raionali, respectiv pentru consilierii de sector ai municipiului Chișinău, propuse de către Biroul Permanent Teritorial;
- f. hotărăște cu privire la sancțiunile propuse de către Biroul Permanent Teritorial;
- g. alege delegații la Congres, la propunerea Biroului Permanent Teritorial;
- h. aprobă și transmite spre validare Delegației Politice Naționale listele și ordinea candidaților pentru alegerile parlamentare.
- i. în situații cu totul deosebite, când organismele de conducere la nivel local activează ineficient sau în afara prevederilor Statutului sau a strategiei partidului, poate hotărî dizolvarea Biroului Permanent Local sau demiterea președintelui acestuia.
- j. alege președintele, vicepreședinții și membrii Biroului Permanent Teritorial și îi revocă.

Art.47 Biroul Permanent Teritorial este organismul de conducere la nivel raional sau al municipiului Chișinău și este format din:

- a. 11 membri, aleși în conformitate cu prevederile Art.43 lit. d).

Art.48 Biroul Permanent Teritorial se întrunește de două ori pe lună și ori de câte ori este nevoie, la convocarea președintelui sau la cererea a peste jumătate din numărul membrilor săi.

La ședințe pot participa, cu drept de vot consultativ, membrii supleanți și parlamentari, președintele și vicepreședintele Consiliului Raional, primarii, viceprimarii de sector al municipiului Chișinău și președinta OFL, invitați de președinte. Ședințele Biroului Permanent Teritorial sunt deliberative dacă la ele participă majoritatea simplă a membrilor acestuia. Hotărârile se adoptă cu majoritatea simplă de voturi.

Art.49 Biroul Permanent Teritorial are următoarele atribuții:

- a. coordonează și planifică activitatea filialei, precum și a organizațiilor locale între ședințele Delegației Politice Teritoriale;
- b. validează propunerile de candidați pentru funcțiile de conducere în administrația publică locală;
- c. hotărăște excluderea în condițiile prevăzute la art.18 din Statut;
- d. aprobă cooptarea de membri supleanți ca membri plini ai Birourilor Permanente;
- e. organizează cercuri de studii, biblioteci, conferințe, întruniri și alte asemenea activități;
- f. stabilește strategia campaniilor electorale la nivel raional sau de sector, organizează campaniile electorale și răspunde în fața Delegației Politice Teritoriale de îndeplinirea obiectivelor electorale;
- g. urmărește încasarea cotizațiilor de la organizațiile locale;
- h. propune numirea sau revocarea membrilor partidului în funcțiile de la nivel raional, respectiv de sector al municipiului Chișinău;
- i. stabilește schema organizatorică a aparatului de lucru al partidului la nivel raional, respectiv de sector, și al municipiului Chișinău și angajează personalul necesar acestui aparat;
- j. stabilește și negociază reprezentarea partidului în instituțiile și organismele ce funcționează la nivel raional sau al municipiului Chișinău;
- k. întocmește listele cu propunerile de candidați pentru funcțiile din administrația publică centrală și le înaintează spre validare Biroului Permanent Central;

- l. conduce campania electorală potrivit strategiei electorale aprobate de Delegația Politică Teritorială.

Pe lângă atribuțiile enumerate în alineatul 1 al acestui articol, Biroul Permanent Teritorial are următoarele atribuții specifice:

- a. propune Delegației Politice Teritoriale lista candidaților la primari și consilieri locali pentru aprobare;
- b. întocmește și ordonează listele de candidați pentru alegerile parlamentare din partea filialei teritoriale, pe care le înaintează Delegației Politice Teritoriale;
- c. validează sau invalidează rezultatele alegerilor în organizațiile locale;
- d. împuternicește organizațiile locale pentru a-și ține evidența financiar-contabilă proprie;
- e. selectează și propune spre aprobare Delegației Politice de sector lista de candidați pentru consilieri și pentru primarii de sector;
- f. selectează lista de candidați pentru consilieri ai municipiului Chișinău, pe care o definitivează și aprobă Consiliul de Coordonare al municipiului Chișinău;
- g. selectează și propune Consiliului de Coordonare o listă de candidați pentru funcția de Primar.

Art.50 Președintele filialei teritoriale reprezintă partidul în relațiile oficiale din zona lui de activitate. Președintele filialei teritoriale este de drept președintele Biroului Permanent Teritorial și al Delegației Politice Teritoriale și are următoarele atribuții specifice:

- a. prezidează ședințele organizațiilor la care participă, informând pe membrii acestora cu privire la activitatea pe care o desfășoară;
- b. supune aprobării organismelor de conducere teritoriale măsurile pentru aplicarea hotărârilor conducerii centrale a partidului;
- c. propune cooptarea de membri supleanți în organismele de conducere teritoriale pe locurile devenite vacante, până la noi alegeri;
- d. participă, în mod obligatoriu, la ședințele Delegației Politice Naționale și răspunde la toate convocările conducerii centrale;
- e. informează periodic atât Biroul Permanent Central, cu datele solicitate de către acesta, cât și organismele de conducere teritoriale cu privire la activitatea filialei și la evenimentele importante din zona sa de activitate;
- f. răspunde de gestiunea bunurilor mobile și a fondurilor partidului;
- g. conduce negocierile politice purtate la nivel teritorial împreună cu echipe pe care le formează dintre membrii Biroului Permanent;
- h. poartă răspundere personală pentru rezultatele campaniilor electorale din zona sa de responsabilitate.

7. Organizarea la nivel național

Art. 51 Organismele de conducere și control ale Partidului la nivel național sunt:

- a. Congresul ;
- b. Delegația Politică Națională;
- c. Biroul Permanent Central;
- d. Președintele Partidului;
- e. Comisia Centrală de Cenzori.

Art. 52 Congresul este forul suprem de conducere și decizie, la nivel național, al Partidului și se compune din:

- a. delegații aleși de filialele teritoriale;
- b. membrii Biroului Permanent Central, Curții de Onoare și Arbitraj, Comisiei Centrale de

Cenzori, aleși în conformitate cu procedura stabilită de prezentul statut, de către filialele teritoriale, ale căror membri sunt.

Art. 53 Congresul ordinar se întrunește o dată la doi ani.

Congresul extraordinar se întrunește ori de câte ori este nevoie, în condițiile prevăzute de prezentul statut.

Art. 54 Convocarea Congresului se face de către Delegația Politică Națională, fie la cererea Biroului Permanent Central, fie la cererea a mai mult de jumătate din Delegațiile Politice Teritoriale. Delegația Politică Națională stabilește data, locul, ordinea de zi, precum și numărul și norma de reprezentare a delegaților membrilor filialelor teritoriale.

Pentru Congresul ordinar, convocarea se face cu cel puțin 60 de zile, iar pentru Congresul extraordinar - cu cel puțin 30 de zile înainte de data fixată pentru ținerea Congresului.

Norma de reprezentare se stabilește în funcție de numărul membrilor filialelor teritoriale, potrivit prevederilor Legii privind partidele și alte organizații social-politice, de către Delegația Politică Națională sau alt organ competent de a convoca Congresul în conformitate cu prevederile alin.1 al prezentului articol.

Art. 55 Congresul este considerat deliberativ dacă la ședință sînt prezenți mai mult de două treimi din numărul delegaților desemnați.

Art. 56 Lucrările Congresului sînt deschise de către Președintele partidului, care prezintă ordinea de zi spre aprobare.

Documentele prezentate Congresului sînt supuse dezbaterii și aprobării prin vot.

În cazul în care Congresul este convocat și pentru alegeri, Președintele Partidului și Delegația Politică Națională își depun mandatele, iar pînă la alegerea noului președinte, lucrările Congresului vor fi conduse în continuare de către un prezidiu format din trei membri și patru secretari aleși de către delegații la Congres.

După alegerea președintelui, acesta va prelua conducerea lucrărilor Congresului, asistat de membrii prezidiului și de secretari.

Art. 57 Secretarii vor întocmi procese-verbale ale dezbaterilor și hotărârilor, care devin documentele oficiale ale Congresului.

Procese-verbale și hotărârile Congresului vor fi semnate de către președintele ales al partidului și secretari.

Art. 58 Congresul partidului are următoarele atribuții:

- a. adoptă și/sau modifică Statutul partidului;
- b. alege Președintele partidului;
- c. alege membrii Delegației Politice Naționale;
- d. adoptă strategia și programul politic;
- e. alege 5 judecători ai Curții de Onoare și Arbitraj, prin vot uninominal, în ordinea descrescătoare a numărului de voturi. Președintele Curții de Onoare și Arbitraj este ales de cei 5 judecători prin vot secret;

- f. alege 3 membri ai Comisiei Centrale de Cenzori, prin vot uninominal, în ordinea descrescătoare a numărului de voturi. Președintele Comisiei Centrale de Cenzori este ales de cei 3 membri prin vot secret;
- g. aprobă reorganizarea partidului, inclusiv fuziunea cu alte partide politice, propusă de Delegația Politică Națională;
- h. aprobă autolichidarea partidului.
- i. hotărăște asupra raportului Delegației Politice Naționale, prezentat de către președintele partidului;
- j. hotărăște asupra raportului prezentat de președintele Comisiei de Cenzori și asupra raportului prezentat de președintele Curții de Onoare și Arbitraj;
- k. îl revocă din funcție sau îl sancționează pe Președintele partidului, la propunerea Delegației Politice Naționale;

Hotărârile Congresului sunt adoptate cu votul majorității simple a delegaților, excepție fiind hotărârile referitoare la adoptarea modificărilor la statut, reorganizarea și lichidarea partidului, care pot fi adoptate doar cu votul majorității calificate (2/3) a delegaților prezenți.

Art. 59 Delegația Politică Națională include pînă la 150 de membri, exercită conducerea partidului între congrese și este compusă din membri de drept (din oficiu) și din membri titulari:

- a. președintele partidului;
- b. membrii Biroului Permanent Central;
- c. președintele de onoare al partidului;
- d. președintele Senatului PNL
- e. președinții filialelor teritoriale;
- f. președintele Parlamentului
- g. miniștrii;
- h. liderul fracțiunii parlamentare;
- i. președintele TNL;
- j. președintele OFL;
- k. președintele CSL;
- l. președintele Ligii Aleșilor Locali PNL;
- m. secretarul general al PNL;
- n. președintele Consiliului de Coordonare al Municipiului Chișinău;
- o. membri titulari.

Au drept de vot consultativ secretarii executivi ai partidului.

Art. 60 Delegația Politică Națională se întrunește trimestrial sau ori de cîte ori este nevoie, la convocarea Președintelui PNL, a Biroului Permanent Central sau a peste jumătate din numărul membrilor acesteia.

Art. 61 Delegația Politică Națională are următoarele atribuții:

- a. aplică Programul politic al PNL în funcție de evoluția social-politică;
- b. stabilește concepția și modul de pregătire și desfășurare a campaniilor electorale;
- c. propune Congresului fuziunea cu partidele politice, negociată de Biroul Permanent Central;
- d. aprobă alianțele cu partidele politice, precum și orice alte înțelegeri politice negociate de Biroul Permanent Central;
- e. alege și revocă membrii Biroului Permanent Central;
- f. alege și revocă vicepreședinții partidului;

- g. hotărăște dizolvarea Biroului Permanent Teritorial sau demiterea președintelui acestuia și a Delegației Politice Teritoriale în situații cu totul deosebite, când organismele de conducere la nivel teritorial activează ineficient sau în afara prevederilor Statutului ori a strategiei partidului;
- h. analizează, coordonează și sprijină activitatea filialelor și dispune măsurile ce se impun;
- i. analizează activitatea parlamentarilor și a demnitarilor partidului, precum și a reprezentanților în administrația centrală și dispune măsurile ce se impun;
- j. stabilește însemnul și semnul electoral ale partidului;
- k. validează propunerea Biroului Permanent Central privind listele candidaților pentru alegerile parlamentare;
- l. stabilește candidatul la funcția de prim-ministru, la propunerea Biroului Permanent Central;
- m. validează, la propunerea Biroului Permanent Central, grila de criterii pentru selecționarea candidaților pentru orice funcție, a cărei aplicare este obligatorie pentru Delegația Politică Teritorială;
- n. hotărăște, la propunerea Biroului Permanent Central, candidaturile pentru funcțiile de demnitari publici;
- o. poate solicita rapoarte de activitate ale persoanelor numite în guvern și în administrația publică centrală;
- p. analizează și aprobă rapoartele lunare de activitate ale Biroului Permanent Central și ale grupurilor parlamentare;
- q. convoacă și stabilește data, locul, numărul și norma de reprezentare pentru delegațiile la Congres și propune ordinea de zi a acestuia;
- r. aplică sau propune sancțiuni în conformitate cu prevederile Statutului;
- s. aprobă Regulamentul de aplicare a Statutului și regulamentele de organizare și funcționare ale organismelor de conducere și ale structurilor specifice, precum și Codul Etic propus de Senatul PNL;
- t. validează sau invalidează votul alegerilor organismelor de conducere la nivel teritorial;
- u. alege și revocă Secretarul General, la propunerea președintelui partidului;
- v. desemnează membrii de onoare și alege președintele de onoare;
- w. cooptează noi membri, revocă membrii ce și-au pierdut calitatea din oficiu sau se manifestă nesatisfăcător în cadrul Delegației Politice Naționale.

Art. 62 Delegația Politică Națională organizează și funcționează prin comisii permanente de specialitate constituite:

- a. pe criterii sociale;
- b. pe criterii profesionale.

Comisiile constituite pe criterii sociale au ca scop reprezentarea și promovarea intereselor categoriei sociale respective, încurajarea și coordonarea activităților organizate de acestea, întocmirea de rapoarte și inițiative legislative în favoarea acestora.

Comisiile constituite pe criterii profesionale elaborează politicile sectoriale și politicile publice pe domenii de interes major, pentru exprimarea opțiunilor și soluțiilor propuse de PNL. Numărul, denumirea și competența comisiilor vor fi definitive în termen de 60 de zile de la congres și aprobate de către Delegația Politică Națională.

Comisiile își aleg președintele, vicepreședintele, secretarul și raportorul, alegerile fiind validate de Biroul Permanent Central.

Ședințele Delegației Politice Naționale sunt deliberative, dacă la ele participă majoritatea simplă a membrilor.

Hotărârile Delegației Politice Naționale sunt adoptate cu votul majorității simple a membrilor prezenți.

Art. 63 Biroul Permanent Central se întrunește de două ori pe lună, ori de câte ori este nevoie, la convocarea președintelui, asigură conducerea curentă a partidului și este alcătuit din președinte, membrii titulari, inclusiv vicepreședinții.

La ședințele Biroului Permanent Central participă, cu drept de vot consultativ, Secretarul General PNL.

Biroul Permanent Central are următoarele atribuții:

- a. exercită conducerea partidului în intervalele dintre ședințele Delegației Politice Naționale;
- b. coordonează și evaluează activitatea Frațiunii parlamentare;
- c. negociază înțelegeri politice în limita mandatului aprobat de Delegația Politică Națională;
- d. coordonează campaniile electorale;
- e. propune sancțiuni potrivit prevederilor statutului;
- f. elaborează și propune Delegației Politice Naționale strategia politică a partidului;
- g. desemnează candidații pentru funcțiile din guvern și administrația publică centrală;
- h. propune Delegației Politice Naționale candidații pentru alegerile parlamentare;
- i. aprobă schema organizatorică a aparatului central, precum și bugetul anual de venituri și cheltuieli al acestuia, la propunerea Secretarului General;
- j. propune Delegației Politice Naționale dizolvarea Biroului Permanent Teritorial sau demiterea președintelui acestuia în situații cu totul deosebite și, în cazul dizolvării, desemnează Biroul Permanent Teritorial Interimar;
- k. convoacă Delegația Politică Națională;
- l. propune Delegației Politice Naționale candidatul la funcția de prim-ministru.

Art. 64 Președintele Partidului, care este în același timp Președintele Delegației Politice Naționale și Președintele Biroului Permanent Central, este garantul îndeplinirii Programului politic, al respectării și aplicării Statutului și al păstrării unității și prestigiului partidului.

Art. 65 Președintele partidului exercită conducerea și coordonează activitatea organismelor partidului la nivel național, având următoarele atribuții:

- a. reprezintă partidul în relațiile oficiale;
- b. face declarații în numele partidului;
- c. convoacă și prezidează ședințele Biroului Permanent Central, Delegației Politice Naționale și prezidează orice alte organisme de conducere ale partidului la care ia parte;
- d. conduce negocierile politice purtate în numele Partidului;
- e. sesizează Delegația Politică Națională cu privire la luarea unor măsuri disciplinare;
- f. poate să-și aleagă consilieri politici, ale căror funcții și atribuții sînt onorifice;
- g. propune candidatura de pe locul întâi pe lista pentru alegerile parlamentare;
- h. propune candidatura Secretarului General al partidului;
- i. își poate delega unele competențe potrivit Statutului.

Dacă funcția de președinte devine vacantă sau președintele este în imposibilitatea de a-și exercita funcția, interimatul se asigură de către unul dintre vicepreședinți, desemnat de Biroul Permanent Central.

Art. 66 Vicepreședinții și membrii Biroului Permanent Central au responsabilități pe domenii, stabilite de președintele partidului.

Art. 67 Secretarul General asigură comunicarea dintre organismele de conducere la nivel central și filialele teritoriale, asigură gestiunea patrimoniului partidului, răspunde de sistemul informațional și de aparatul de lucru.

Art. 68 În activitatea sa, Secretarul General va fi ajutat de Secretari Executivi, numiți de Biroul Permanent Central la propunerea Secretarului General.

Numărul și atribuțiile acestora se vor stabili printr-un regulament de organizare și de funcționare a Secretariatului General, aprobat de către Biroul Permanent Central.

Secretarul General și Secretarii Executivi nu pot ocupa nici o altă funcție într-un organism de conducere din partid.

Art. 69 Secretarul General participă la ședințele Biroului Permanent Central cu drept de vot consultativ.

Secretarul General ține evidența, comunică și urmărește îndeplinirea deciziilor Delegației Politice Naționale și ale Biroului Permanent Central și se subordonează acestuia.

8. Alte structuri la nivel național

Art. 70 Prin regulamente de organizare și funcționare se constituie la nivel național următoarele structuri:

- a. Senatul partidului;
- b. Curtea de Onoare și Arbitraj - COA;
- c. Comisia Centrală de Cenzori - CCC;
- d. Comisia de Etică;
- e. Tineretul Național Liberal - TNL;
- f. Liga Aleșilor Locali - LAL;
- g. Organizația Femeilor Liberale - OFL;
- h. Cluburile Studențești Liberale - CSL;
- i. Alte structuri la nivel național pe categorii sociale și profesionale.

Art. 71 Senatul partidului este un organism consultativ al președintelui cu privire la păstrarea și continuarea tradițiilor și la dezvoltarea concepțiilor liberale și lucrează în conformitate cu Regulamentul aprobat de Delegația Politică Națională.

Președintele Senatului Partidului este membru de drept al Delegației Politice Naționale și participă cu drept de vot consultativ la ședințele Biroului Permanent Central.

Art. 72 Curtea de Onoare și Arbitraj este instanța supremă a partidului, având atribuții privind:

- a. respectarea prevederilor Statutului și a Codului Etic al PNL;
- b. soluționarea contestațiilor privind sancțiunile disciplinare;
- c. soluționarea contestațiilor privind investirea candidaților, alegerile interne, alegerea delegaților la Conferințe sau la Congres;
- d. coordonarea activităților Consiliilor de Onoare și Arbitraj Teritoriale. Membrii Curții de Onoare și Arbitraj nu fac parte din nici o altă structură de conducere. Activitatea Curții de Onoare și Arbitraj se desfășoară pe baza Regulamentului aprobat de

Delegația Politică Națională.

Deciziile Curții de Onoare și Arbitraj, precum și deciziile Consiliilor de Arbitraj Teritoriale rămase definitive sînt obligatorii pentru toți membrii PNL, precum și pentru toate organismele de conducere ale partidului. Aceste decizii se pun în executare de către organismele de conducere alese ale PNL.

Art. 73 Comisia Centrală de Cenzori are atribuții de verificare a gestiunii partidului și lucrează pe baza unui Regulament aprobat de Delegația Politică Națională a partidului.

Art. 74 Comisia de Etica avizează, la cererea Biroului Permanent Central, asupra candidaturilor propuse pentru alegerile parlamentare și pentru funcțiile în Guvern și în administrația publică centrală. Comisia de Etica se alcătuiește și funcționează în conformitate cu Regulamentul aprobat de Delegația Politică Națională.

Art. 75 Biroul Permanent Național al Tineretului Național Liberal conduce și coordonează activitatea specifică a structurilor de tineret constituite la nivelul filialelor teritoriale, pe baza unui Regulament aprobat de Delegația Politică Națională a partidului.

Art. 76 Regulamentele de organizare și funcționare ale structurilor partidului se elaborează ca proiecte de către structurile respective și se înaintea spre aprobare Delegației Politice Naționale prin intermediul Secretariatului General.

9. Procedura alegerilor în partid

Art.77 Ședințele organismelor de conducere ale partidului la nivel național și al filialelor teritoriale sînt constituite statutar dacă la ele participă peste jumătate din numărul membrilor ce le compun.

Art.78 Adunările Generale ale membrilor organizațiilor sătești și orășenești sînt constituite statutar dacă la ele participă peste jumătate din numărul total al membrilor aflați în evidență.

Art.79 Vechimea minimă necesară pentru a candida într-o structură de conducere la nivel teritorial și național este de cel puțin șase luni. Delegația Politică poate acorda derogări.

Vechimea minimă necesară pentru a candida pe listele parlamentare este de un an. Delegația Politică Națională poate acorda derogări.

Art.80 În cadrul organismelor de conducere ale partidului votul se exprimă deschis sau secret, în conformitate cu prevederile Statutului și ale Legii partidelor politice. Votul deschis poate fi vot nominal sau prin ridicare de mîna.

În cadrul organismelor de conducere, în caz de egalitate de vot, votul președintelui aceluiași organism este decisiv.

Art.81 În cazul alegerii membrilor tuturor organismelor de conducere, a delegaților la forurile superioare sau când se iau hotărâri cu privire la persoane, votul este obligatoriu secret. Unica derogare poate fi făcută pentru congresul de constituire al partidului.

Art.82 Hotărârile în cadrul organismelor de conducere se iau în prezența a peste jumătate din membrii organismului respectiv, cu peste jumătate din voturile celor prezenți - cu excepția cazurilor în care Statutul prevede altfel.

Art.83 Membrii organismelor de conducere ale Partidului Național Liberal, la toate nivelurile, se aleg pentru o perioadă de 2 ani. Alegerile trebuie să aibă loc nu mai târziu de 12 luni după ținerea unui Congres Ordinar care a ales o conducere a partidului.

Art.84 Rezultatul alegerilor pentru organismele de conducere la nivel local se validează de către Birourile Permanente Teritoriale, iar pentru organismele de conducere ale filialelor teritoriale de către Delegația Politică Națională.

În caz de invalidare se procedează la noi alegeri.

Art.85 Pentru locurile devenite vacante în organismele de conducere, se cooptează noi membri, în ordinea voturilor obținute, în condițiile prevăzute de prezentul statut.

În cazul în care numărul locurilor vacante, indiferent de ocuparea ulterioară prin cooptare, depășește jumătate din totalul celor aleși inițial în organismul de conducere, se vor organiza noi adunări generale sau conferințe teritoriale numai pentru alegerea Biroului Permanent Teritorial sau a Biroului Permanent Local, cu excepția funcției de președinte, dacă acesta nu a demisionat.

În cazul vacanței funcției de președinte al filialei teritoriale se organizează alegeri pentru Biroul Permanent Teritorial în termen de 3 luni, cu excepția unei perioade de 6 luni anterioare alegerilor parlamentare sau a alegerilor generale locale.

În situațiile prevăzute la alin.2, până la alegeri conducerea organizației sau a filialei va fi asigurată de un Comitet interimar de conducere compus din președinte și 4-10 membri, numiți de:

- a. Delegația Politică Națională, pentru Biroul Permanent Central pe o perioadă de cel mult 3 luni, cu excepția unei perioade de 6 luni anterioare alegerilor parlamentare și locale.
- b. Biroul Permanent Central pentru Biroul Permanent Teritorial.
- c. Biroul Permanent Teritorial pentru Birourile Permanente Locale.

În cazul în care președintele ales nu a demisionat, acesta va exercita funcția de președinte al Comitetului interimar.

Din Comitetul interimar de conducere vor face parte și membrii organismului de conducere aleși inițial, care nu au demisionat.

În situația prevăzută la alin.3, funcția de președinte va fi îndeplinită până la alegeri de către un vicepreședinte, desemnat de Biroul Permanent respectiv.

10. Patrimoniul și fondurile Partidului

Art.86 Partidul poate deține bunuri mobile și imobile care sînt necesare activităților sale specifice.

Art.87 Sursele de finanțare ale Partidului provin din:

- a. cotizațiile membrilor partidului;
- b. donații și legate;
- c. venituri provenite din activități proprii;
- d. subvenții de la bugetul de stat;
- e. alte surse, potrivit legii.

Art.88 Operațiunile de încasări și plăți se efectuează prin conturi în lei și în valută, deschise, potrivit legii, în bănci cu sediul în Republica Moldova și se gestionează prin mandatar financiari, numiți de către Birourile Permanente de la toate nivelurile de conducere, cărora le prezintă rapoarte.

Art.89 Membrii partidului plătesc o cotizație lunară al cărei quantum este stabilit de către Biroul Permanent Teritorial. Biroul Permanent Central stabilește o cotizație lunară pentru

persoanele alese sau numite în funcțiile de conducere în structurile partidului sau în administrația centrală, precum și pentru parlamentari.

Biroul Permanent Teritorial stabilește o cotizație lunară pentru persoanele alese sau numite în funcții de conducere în administrația locală.

Art.90 Membrii Partidului, care îndeplinesc funcții de conducere alese în partid, nu pot fi remunerați pentru activitatea lor.

11. Încetarea activității

Art.91 Partidul Național Liberal își încetează activitatea prin:

- a. autodizolvare, hotărâtă de Congres, cu votul a peste două treimi din numărul delegaților;
- b. dizolvare, pronunțată pe cale judecătorească în conformitate cu dispozițiile corespunzătoare din Legea privind partidele și alte organizații social-politice.

12. Dispoziții tranzitorii și finale

Art.92 Delegația Politică Națională, în termen de 60 de zile de la data adoptării Statutului, va aproba Regulamentele de funcționare a organismelor partidului.

Art.93 Hotărârile Congresului, ale Delegației Politice Naționale și ale Biroului Permanent Central sînt obligatorii pentru toate organismele de conducere și pentru toți membrii Partidului Național Liberal, în condițiile prevăzute de prezentul statut.

Art.94 Numărul de membri și structura organismului de conducere la nivel național, teritorial sau local se modifică potrivit protocoalelor de fuziune semnate, după caz, la nivel național, teritorial sau local până la viitorul Congres ordinar, respectiv viitoarea conferință teritorială sau viitoarea adunare generală de alegeri organizate după următorul Congres ordinar, în condițiile prezentului Statut.

Art.95 Dispozițiile protocoalelor de alianță încheiate de partid sînt obligatorii pentru toți membrii și toate organizațiile acestuia și pentru toate persoanele susținute în funcții publice de acesta pe perioada existenței alianței.

Art.96 Membrii organismelor de conducere care dețin două sau mai multe funcții sau calități oficiale care dau drept de reprezentare în organismul respectiv nu pot delega reprezentarea pentru nici o funcție deținută.

Art.97 Membrii organismelor de conducere care absentează de la întrunirile organismului respectiv nu pot fi înlocuiți, cu excepția acelor care reprezintă, în calitate de președinte, organisme de conducere la nivel inferior.

Art.98 Partidul poate avea ca membri sau reprezentanți onorifici și persoane domiciliat în afara teritoriului Republicii Moldova, dar cu cetățenie moldovenească.

Persoanele domiciliat în afara teritoriului Republicii Moldova se pot constitui în Cluburi Liberale care vor avea un Regulament de Funcționare propriu alcătuit în conformitate cu prezentul statut.

Art.99 În măsura în care nu prevede, prezentul statut se completează de drept cu prevederile Legii privind partidele și alte organizații social-politice.